

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Erzurum Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu

KARAR

Toplantı Tarihi ve No: 25.03.2024-316
Karar Tarihi ve No : 25.03.2024-6380

Toplantı Yeri: ERZURUM

Erzurum İli, Hınıs İlçesi, Kızmusu Mahallesi, 0 ada, 106 parsel sınırları içerisinde (E: 39.405381 B: 41.766441) yer alan, herhangi bir arkeolojik sit alanı içerisinde bulunmayan, 2863 sayılı Kanun kapsamında korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil kaydı olmayan, mülkiyeti Kamu Orta Malına ait, arkeolojik yüzey araştırması sonucu tespit edilen **Kızmusu Kayaaltı Sığınağı ve Açık Hava Tapınım Alanının** 2863 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesine ilişkin Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Kazılar ve Araştırmalar Daire Başkanlığının 04.01.2024 tarihli ve E.4605819 sayılı yazısı, eki Bakanlık Yetkili Uzmanı Sonuç Raporu ve ekleri, 2863 sayılı Kanunun 7. Maddesi gereği Erzurum Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünün 01.03.2024 tarihli ve E.4835449 sayılı yazısı ile ilgili kurumlardan talep edilen kurum görüşleri, Erzurum Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünün 20.03.2024 tarihli ve 2613899 sayılı Dosya İnceleme Raporu okundu. Dosyasındaki bilgi belgeler incelendi. Yapılan incelemeler ve görüşmeler sonucunda:

Erzurum İli, Hınıs İlçesi, Kızmusu Mahallesi, 0 ada, 106 parsel sınırları içerisinde (E: 39.405381 B: 41.766441) yer alan, herhangi bir arkeolojik sit alanı içerisinde bulunmayan, 2863 sayılı Kanun kapsamında korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil kaydı olmayan, mülkiyeti Kamu Orta Malına ait, **Kızmusu Kayaaltı Sığınağı ve Açık Hava Tapınım Alanının**;

- 2863 sayılı Kanunun 6. Maddesinde belirtilen özellikleri taşıması nedeniyle **I. Derece Arkeolojik Sit** olarak tescil edilmesine, sit sınırlarının karar eki 1/5000 ölçekli krokide işaretlendiği şekliyle belirlenmesine, yine karar eki sit fişinin uygun olduğuna,
- geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma koşullarının Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 5.11.1999 tarihli ve 658 sayılı ilke kararında belirtildiği şekliyle uygulanmasına,
- bir kısmı sit alanında kalan Erzurum İli, Hınıs İlçesi, Kızmusu Mahallesi, 0 ada, 6, 12 ve 106 parsel numaralı taşınmazların pafta, fen klasörü ve tapu kütüğü beyanlar hanesine **“Bir Kısmı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır”** şerhinin ilgili Tapu ve Kadastro Müdürlüklerince 13.03.2012 tarih ve 28232 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik gereği verilmesine ve işlem sonucuna ilişkin bilgi belgelerin Erzurum Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmesine,
- belirtilen sit sınırlarının kadastro paftalarına işlenmesi, imar planlarında aynen korunacak sit alanı olarak belirlenmesi ve sit sınırları içerisinde ilgili kurumlar tarafından süresi içinde Koruma Amaçlı İmar Planı hazırlanmasına, karar verildi.

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E	SİT	ENVANTER NO:
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO:
İLİ: ERZURUM	İLÇESİ: HINIS	MAHALLE/KÖY: KIZMUSA	KADASTRO ADA: 0	PAFTA : PARSEL: 106

ADI: KIZMUSA KAYAALTI SİĞINAĞI VE AÇIK HAVA TAPINIM ALANI

GENEL TANIM: Erzurum İli, Hınıs İlçesi, Kızmusu Mahallesi, 0 ada, 106 parsel sınırları içerisinde (E: 39.405381 B: 41.766441) yer almaktadır. Kızmusu mahallesinin kuzeyindeki Şahindere Çayının açtığı derin vadinin 600 m kuzeyinde, derenin batı yakasında kalmaktadır. Kayaaltı Sığınağının girişi 3.5 m. genişliğinde olmakla birlikte yüksekliği 1.7 m. yüksekliğindedir. İçerisi girişten karşı duvara 10.00 m. diğer cephe ise 11.00 m. dir. İçerisinin en azından Urartular süresinde kullanıldığını, kapı girişine yakın bir yerde toprak akıntısı içerisinde ele geçen, Urartu kültür özelliği sergileyen bir metal eser ve bir adet ağırşak (pişmiş toprak) nedeniyle söylemek mümkündür. Yürüttüğümüz detaylı yüzey taramasında herhangi bir pişmiş toprak kap parçasının ele geçmemiş olması dikkate değerdir. Ancak kaya sığınağının girişinin hemen üstünde sıvı akıntısı için açılan iki sıra yatay ince kanal açılmıştır. Giriş kısmının hemen üstünde sıvı libasyonuna işaret ederin bir kaya işçiliği yer almaktadır. Kaya sığınağının kapısını karşımıza aldığımızda sol cephesinde 25 cm yükseklik 10 cm genişlikte niş yer almaktadır. Kaya sığınağının üst kısmında derince açılmış kayalığı neredeyse boydan boya aşan 10 cm kadar genişliğinde sıvı yolu açılmıştır. Sığınağın tam üstünde ise su için açılmış sarnıç yer almaktadır. Yine kaya sığınağının üstünde libasyon çukurları yer almaktadır.

ŞİMDİKİ TEHLİKELER : Kaçak kazılar.

ŞİMDİKİ DURUM :

SİT POTANSİYELİ : I.Derece Arkeolojik Sit potansiyeli mevcuttur.

ŞİMDİKİ KORUMA : Korumasız.

ÖNERİLEN KORUMA : I. Derece Arkeolojik Sit

KORUMA DERECESESİ: I. Derece Arkeolojik Sit
HAZIRLAYANLAR: 20/03/2024

Ahmet Toprak
Ahmet TOPRAK
Bakanlık Temsilcisi

Umut Parliti
Doç. Dr. Umut PARLITI
Araştırma Başkanı

KONTROL EDEN:

Güven Yavuz
Koruma Bölge Kurulu Müdürü

Erzurum Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 25.03.2024 tarihli ve 6380 sayılı karar ile I. Derece Arkeolojik Sit olarak fesh edilmiştir.

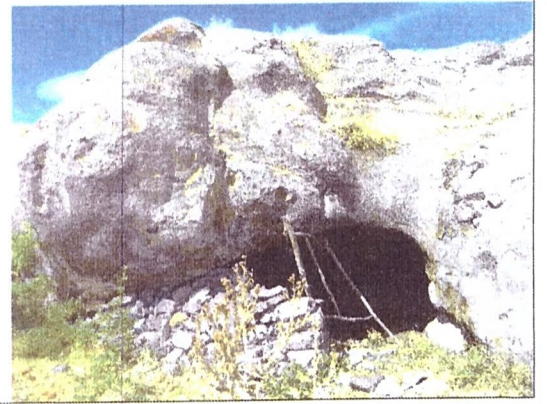
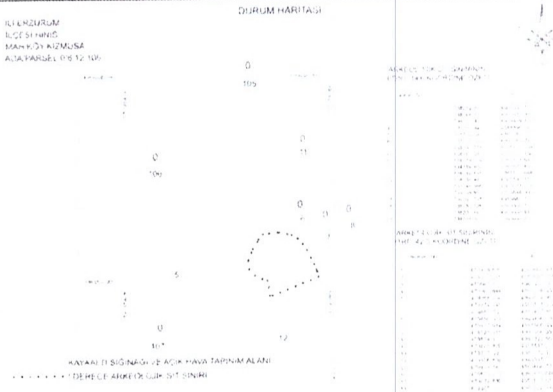
REVİZYON:

Ep. M. A. J.

YAYINDIZİNİ M KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA

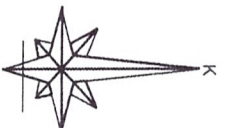
GÖZLEMLER: BÖLGE KURULU'NUN 25.03.2024

GÜN VE 6380 SAYILI KARAR EKİDİR

İLİ:ERZURUM
İLÇESİ:HİNİS
MAH/KÖY:KIZMUSA
ADA/PARSEL:0/6,12,106

DURUM HARİTASI

1 / 5000

ASLI GIBİDİR
Güven YAĞUZ
Bölge Kurulu Müdürü

ERZURUM KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA
BÖLGE KURULU'NUN 25.03.2024
GÜN VE 6380 SAYILI KARAR EKİDİR

KIZMUSA KAYALTI SIĞINAĞI VE AÇIK HAVA TAPINIM ALANI
I.DERECE ARKEOLOJİK SİT SINIRI

Nokta No	Y	X
1	738252.857	4365657.130
2	738266.261	4365644.928
3	738277.965	4365629.499
4	738295.940	4365596.762
5	738302.040	4365583.357
6	738310.532	4365564.287
7	738191.755	4365512.654
8	738187.383	4365551.154
9	738174.506	4365554.667
10	738156.952	4365561.950
11	738140.495	4365575.686
12	738136.942	4365598.152
13	738146.866	4365625.729
14	738159.603	4365648.903
15	738167.735	4365662.722
16	738183.506	4365666.173
17	738207.663	4365668.843
18	738238.002	4365664.672

ARKEOLOJİK SİT SINIRININ
ITRF_42/3.KOORDİNE ÖZETİ

Nokta No	Y	X
1	479919.605	4363600.305
2	479932.591	4363587.668
3	479943.773	4363571.863
4	479960.644	4363538.557
5	479966.294	4363524.960
6	479974.145	4363505.624
7	479853.752	4363457.983
8	479850.663	4363496.596
9	479837.914	4363500.534
10	479820.618	4363508.394
11	479804.631	4363522.665
12	479801.828	4363545.230
13	479812.660	4363572.453
14	479826.156	4363595.185
15	479834.740	4363608.721
16	479850.613	4363611.646
17	479874.838	4363613.510
18	479905.013	4363608.334